

κύκλον τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, διηγούμενοι τὰς τύχας τῶν ἐνασχοληθέντων εἰς αὐτὸν διαφόρων ἡρώων.

Ἐκ τῶν ποιημάτων τούτων δὲν μένουσιν εἰμὴ ὀλίγα τινὰ κλάσματα. Πρέπει λοιπὸν νὰ θεωρῶμεν αὐτὰ ὡς πολὺ κατώτερα τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας, τῶν δύο ἀριστουργημάτων, ἅτινα ἐκ τοῦ ἀρχαιοτάτου χρόνου ἦσαν ἡ χαρὰ καὶ τὸ καύχημα τῶν Ἑλλήνων. Ταῦτα ἐδιδάσκοντο εἰς τὰς σχολὰς, ἐψάλλοντο ἢ ἀπηγγέλλοντο εἰς συναναστροφάς, καὶ ἐπανελαμβάνοντο εἰς δημοσίους ἀγῶνας πρὸς τέρψιν πολυπληθῶν ἀκροατηρίων. Ὅθεν ἡ ἀπαγγελία αὐτῶν ἦτον ἡ ἐνασχόλησις τάξεως ἀνθρώπων λεγομένων Ῥαψωδῶν, (ἐκ τοῦ ῥάπτω καὶ ᾠδή), οἵτινες, ὡς περιγράφονται ὑπὸ τινος τῶν νεωτέρων, «ἐψάλλον ἢ ἀπηγγέλλοντο εἰς τὰς τραπέζας τῶν ἡγεμόνων καὶ εἰς τὰς δημοσίους συνελεύσεις ποιήματα, συνθεθειμένα, τοῦλάχιστον κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑφ' αὐτῶν. Ἀπῆλαιον δὲ μεγίστην ὑπόληψιν, καὶ μάλιστα σεβασμὸν, ἐξαιρέτως εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας ἐποχάς. Τότε αὐτοὶ ἦσαν οἱ μόνοι φύλακες τῆς θρησκείας, τῶν ἠθικῶν παραγγελμάτων, καὶ τῶν πεπαλαιωμένων καὶ προσφιλῶν μυθιστορικῶν παραδόσεων τοῦ λαοῦ μεθ' οὗ κατώκουν. Μολονότι ὀλίγα τέχνη κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους διεκρίνοντο ὡς ὑπὸ τάξεων ἰδιαιτέρων καλλιεργούμεναι, ὁ ἀοιδὸς εἶχεν ἰδίον του ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἐλογίζετο σεβασμιώτερον παντὸς ἄλλου. Ἐἴτε σταθερῶς ἐν μεγαλοπόλει τινὶ διατριβῶν, εἴτε εἰς διαφόρους πολιτείας περιοδεύων, ἐθεωρεῖτο ὡς ἀνώτερον ὄν, ἐλάμβανεν ὑποδοχὴν εὐμενεστάτην εἰς τὰ συμπόσια τῶν βασιλέων, καὶ τιμὴν καὶ σέβας ὡς ὁ παρὰ τῶν θεῶν εὐνοούμενος. Περιεφέρετο ὡς ὁ ταμίας τῶν ἀρχαίων καὶ ἀγαπητῶν παραδόσεων τοῦ λαοῦ· καὶ πρέπει νὰ ἠκούετο μεθ' ἡδονῆς ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες ἀνεθυμίζοντο ὑπ' αὐτοῦ τὰ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ἀνεκαίνιζον τὰς εὐδαιμονεστεράς ἡμέρας των, ἀκροαζόμενοι τὰς ᾠδὰς του.»

Ἄοιδοι τῆς κλάσεως ταύτης, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν εἰς τὴν Ὀδύσειαν, ἐτιμῶντο τὰ μέγιστα καθ' ὃν χρόνον ἐγράφησαν τὰ Ὀμηρικὰ ποιήματα. Τοιοῦτοι ἄνδρες, διὰ σταθερᾶς γυμνάσεως, ἀπέκτων θαυμαστὴν εὐκολίαν καὶ δύναμιν τοῦ μνημονικοῦ. Φαίνεται ἀπὸ τὸν Πλάτωνα ὅτι δὲν ἦτο σπάνιον νὰ γνωρίζῃ Ἀθηναῖος ἐκ στήθους ὅλην τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσειαν· ὅσοι δ' εἶχον ἔργον τὴν ἀπαγγελίαν, εἶναι φυσικὸν νὰ υποθέσωμεν ὅτι διεφύλαττον εἰς τὴν μνήμην πολὺ περισσοτέρας ποιητικᾶς γνώσεις. Τοῦτο θέλει τῶνόντι μᾶς φανῆν ὀλιγώτερον ἀξιοσημείωτον, ὁπότεν στοχασθῶμεν πόσα δράματα οἱ σημερινοὶ τῶν θεάτρων ὑποκρίται διατηροῦσιν ἐντελῶς ἐπὶ τοῦ νοδὸς ἐντετυπωμένα. Τὰς

ἀποταμιευμένας γνώσεις του ὁ πατὴρ μετέδιδε βαθμῶδον εἰς τὸν υἱὸν του, καὶ ὁ διδάσκαλος εἰς τὸν μαθητὴν· καὶ ἀναμφιβόλως τοιοῦτοι ἄνδρες ἀλλήλους διαδεχόμενοι (ὡς οἱ Χίοι Ὀμηρίδαι) διεφύλαξαν τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσειαν, —τὰ ἀρχαιότερα ὄλων τῶν σωζομένων συγγραμμάτων, πλὴν τινῶν μερῶν τῶν Ἑβραϊκῶν Γραφῶν, —κατὰ τοὺς αἰῶνας ὅτινες παρήλθον μεταξὺ τῆς πρώτης αὐτῶν ἐκφωνήσεως καὶ τῆς καταγραφῆς των. Διότι ὡς ἀποδεδειγμένον λογίζεται τὴν σήμερον ὑπὸ τῶν σοφῶν ὅτι τὸ γράφειν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ εἰς τὴν διατήρησιν τοιούτων συγγραμμάτων, ἦτο πολὺ μεταγενέστερον τοῦ Ὀμηρικοῦ αἰῶνος. Τοῦτο δὲ μᾶς φέρει εἰς τὸν δεύτερον κλάδον τῆς ὑποθέσεώς μας.

Ἐπιτετα συνέχεια.

Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΡΘΜΕΥΣ.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ἐμβῆκεν εἰς πορθημεῖον νὰ περάσῃ ποταμὸν τινα. Εἰς τὸ διάστημα τοῦ πλοῦς ἠρώτησε τὸν πορθημέα ἐὰν ἐγνώριζεν ἀριθμητικὴν. Ὁ ἄνθρωπος ἐφάνη ἐξεστηκῶς. «Ἀριθμητικὴν! Οὐχί, κύριε, πρώτην φοράν σήμερον ἀκούω τὸ ὄνομά της.» «Μὲ κακοφαίνεται πολὺ,» ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος, «διότι ἐχάθη ἐν τεταρτημόριον τῆς ζωῆς σου.» Μετ' ὀλίγας στιγμᾶς ἠρώτησε τὸν πορθημέα, «Γνωρίζεις τίποτε περὶ τῶν μαθηματικῶν;» Ὁ πορθημεύς, μειδιάσας, ἀπεκρίθη πάλιν, «Ὀχι.» «Αἱ λοιπὸν,» ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος, «ἐχάθη καὶ ἄλλο τεταρτημόριον τῆς ζωῆς σου.» Καὶ τρίτη ἐρώτησις προετάθη εἰς τὸν πορθημέα, «Ἐμαθὲς ποτε ἀστρονομίαν;» «Ὀχι, ὄχι, κύριε· οὐδὲ τὸνομά της ἤκουσά ποτε ἀρχήτερα.» «Φίλε μου, λοιπὸν, καὶ ἄλλο τεταρτημόριον τῆς ζωῆς σου ἐχάθη.» Τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ πορθημεῖον ἐκτύπησεν εἰς τινα βράχον, καὶ κατεποντίζετο· ὁ πορθημεύς, ἀναπνῆδῆσας, ἐκβαλε τὸ φόρεμά του, καὶ μετὰ πολλῆς προθυμίας ἠρώτησε τὸν φιλόσοφον, «Κύριε, δύνασαι νὰ κολυμβᾷς;» «Ὀχι,» ἀπεκρίθη ὁ φιλόσοφος. «Αἱ, λοιπὸν,» εἶπεν ὁ πορθημεύς, «ἐχάθη ὅλη σου ἡ ζωὴ, ἐπειδὴ τὸ πορθημεῖον καταποντίζεται!»

Εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Ξάνθου εἰς τὴν Λυκίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ῥόδου, ἀνεκαλύφθησαν λείψανὰ τινα τῆς ἀρχαιότητος· ἐξ ὧν τὰ μὲν ἀφῆρσεν ἦδη ἡ Ἀγγλία, τὰ δὲ μέλλει ν' ἀφαιρέσῃ ἐντὸς ὀλίγου. Περὶ τὸν Ὀκτώβριον θέλει φθάσειν εἰς Λυκίαν ἐκστρατεία ἀπὸ 100 ἄτομα, μηχανικούς, ξυλουργοὺς, κτίστας, κλπ., ἐκτὸς τοῦ ἀρχιτέκτονος καὶ καλλιτέχνου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κυρίου Φέλλως — τὸ ἀτμόπλοον ἢ Μήδεια εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐκστρατείας.

Πλοῦτον μὲν πλουτοῦντος ἔχεις, ψυχὴν δὲ πένητος,
ἽΩ τοῖς κληρονόμοις πλοῦσις, σοὶ δὲ πένης.

Πᾶς τις ἀπαιδευτος φρονιμώτατός ἐστι σιωπῶν,
Τὸν λόγον ἐγκρύπτων ὡς πάθος αἰσχρότατον.